

Ambities bij herstart groene leertraject vmbo Eigen weg op gezamenlijke route

Weinig aandacht voor het regenwoud en de leguanen, maar alle concentratie is er op 4 oktober voor de ambities van het groene leertraject. “Mijn ambitie?”, zegt projectleider Marion van Neerven. “Dat is dat de afzonderlijke locaties baat ondervinden bij de landelijke samenwerking.”

Tachtig vmbo-groenmensen luisteren donderdag 4 oktober in Burgers Bush naar projectleider Marion van Neerven, adviseur bij KPC Groep. Ze vertelt in de Arnhemse dierentuin op kordate wijze over 'het groene leertraject'. Bij Clusius College gaan echter de wenkbrauwen omhoog. "Het verhaal wat u vertelt (over veranderen en vernieuwen), vinden we wat groot", zegt Wim Huiberts, vestigingsdirecteur in Castricum. Ze spreken er liever over 'aanpassen' en 'accenten verleggen'.

De ambities blijven ongeveer dezelfde, en daar gaat het vandaag om. Wat wil je bereiken? Er is veel drukte in de bush-dierendag – maar temidden van leguanen, kalongs en ibissen verkeert de vmbo-vertegenwoordiging in een totaal andere wereld.

Bert van Opstal, teamleider op de groene afdeling van het Midden-Brabant College in Tilburg (75 vmbo-groenleerlingen in 3e en 4e jaar), hapt in een broodje. "Het is goed dat er beweging komt", zegt hij. "Want hoeveel jaar zijn we nu al niet bezig?"

Aanhaken

Het groene leertraject begon in januari 2005. Doelstellingen: competenties in het vmbo, een goede doorstroom naar het mbo en overzichtelijke examinering. Vorig jaar was er een heroverweging en besloot LNV tot een herstart. Nu gaan 26 locaties pilots uitvoeren rondom het examenprogramma landbouwbreed met eindtermen die duurzamer en globaler zijn geformuleerd. Op verzoek van LNV geeft de AOC Raad een stimuleringstraject vorm. Vandaag is de startbijeenkomst.

Het landelijke stimuleringstraject moet pilotscholen met elkaar verbinden; opdat ze elkaar inspireren. De scholen zitten immers in verschillende fasen. Terwijl de ene in de werkplekkenstructuur meedraaide of met individuele portfolio's werkt, worstelt de andere school nog volop met competenties en

Vmbo-vertegenwoordiging luncht in de Bush

Marion van Neerven, projectleider van het groene leertraject

coaching. "Ik verwacht vandaag dat we horen van elkaar hoe je zo'n traject aanpakt", zegt Jeannette Toonen, teamleider bovenbouw in Naaldwijk (Holland College). "En ik hoop ook een goed beeld te krijgen van waar we naartoe gaan."

"We hebben de wps-omslag meegeemaakt", vertelt Bert van Opstal. "Daar zijn we vier jaar mee bezig geweest. We hopen nu dat dit goed aansluit en dat we niet weer een totale omslag moeten meemaken. Die verwachting hebben we wel. Want we hebben bijvoorbeeld al een systeem met individuele gesprekken met leerlingen; en dat is toch een van de randvoorwaarden voor het groene leertraject."

Xandra Rienks, vakgroepshoofd groene sector op het Melanchton College in Bleiswijk, hoopt vandaag nuttige contacten te leggen. Ze neemt deel aan een project van het Ontwikkelcentrum om competenties zoals samenwerken en overleggen, te visualiseren, in filmpjes. "Ik heb een beetje van: ik laat het over me heen komen en kijk waar ik kan aan-

haken. Ik heb niet veel tijd gehad om me voor te bereiden op vandaag."

Uitvoerbaar

De delegatie van Clusius College is al vroeg bij de dierentuin. Met deelnemers vanuit Heerhugowaard, Castricum en Alkmaar. Ze staan bij de kassa die de vmbo-groenmensen een gratis entree verstrekt.

"Ik ga er helemaal open naartoe", zegt Gert Weerman, docent landbouwbreed in Castricum en coördinator van een team van collega-docenten. "Ik hoop op iets concreets; iets waar we verder mee kunnen. Een antwoord op de vraag: wat verandert er en wat moeten we nog doen?"

"We hopen te horen dat we op de goede weg zitten", voegt Wim Huiberts, vestigingsdirecteur, eraan toe. "Mijn verwachting is dat de insteek wat anders zal zijn dan in de eerste fase. Ik denk dat LNV vorig jaar de eerdere projectstart heeft afgebroken omdat het groene element te ver weg dreigde te raken. Ze waren bang dat dat onder zou sneeu-

Per aoc-locatie buigen mensen zich over de ambities

wen. Ik denk dat het nu meer vanuit groen naar breed gaat in plaats van andersom: van breed naar groen.” Verandering is verder dat er aanvankelijk uitgegaan werd van competenties in vijf contexten (plant, dier, voeding, bloem, groene ruimte). Nu zijn er voor het vmbo 18 of 19 competenties geselecteerd uit de lijst van erkende mbo-competenties. Verwachting is dat daarmee de aansluiting naar het mbo (nog) beter wordt. “Voor ons is dan de uitdaging hoe je die competentievelden kunt uitwerken naar het vmbo”, zegt Van Opstal. “Is het uitvoerbaar voor ons?” Klaas Jellema, AOC Oost, is positief: “Ik ben er blij mee, met deze omslag.”

Afvinken

Het groene vmbo sluit daarmee aan bij een globaliseringstraject bij OCW (globalisering niet in de zin van mondialisering, maar van globaler formuleren). De pilot begint met landbouwbreed, en de vernieuwing zal zich later verbreden naar het afdelingsprogramma landbouw.

“We denken gezamenlijk na over onze ambities”, zegt Marion van Neerven. “Maar er is alle ruimte voor afzonderlijke ambities van scholen. Wat er moet gebeuren, staat vast; het ‘hoe’ is aan de scholen.” Hoe ga je ambities rondom leeromgeving, eindtermen, competenties, beoordeling en wensen en interesses van individuele leerlingen vormgeven? En waar loop je dan tegenaan? “Het is nogal wat, zo’n onderwijsvernieuwing”, zegt ze in een luwte van haar lezing. Er komt, vooral als je nog in het beginstadium zit, ook heel wat bij kijken. Marco van Os, AOC de Groene Welle, vindt het verhaal in elk geval duidelijk. “Het sluit goed aan op waar we mee bezig zijn.” En ook Marion van Kempen, Citaverde Roermond, herkent het beeld: een gezamenlijke route waarop elke school zijn eigen weg probeert te vinden.

Die weg moet leiden tot ondernemende scholen waar de leerling centraal staat, aldus Wellantcollege. Tot ‘veel oefensituaties’, ‘realistisch leren’, ‘integratie tussen vakken’, ‘een meedenkende in-

spectie’, ‘diversiteit in leerstijlen’, ‘de docent als coach’, ‘goed imago van landbouwbreed’, ‘ouders betrekken bij competentiebeoordeling’, ‘een uitdagende leeromgeving’ en ‘een traject opdat de leerling zichzelf leert kennen’. Aldus andere schoolvertegenwoordigers. De grote vraag, aldus AOC de Groene Welle, “dat blijft voor ons dan wel hoe we competenties gaan afvinken.” Xandra Rienks wijst op haar project bij het Ontwikkelcentrum. “We ontwikkelen een meetinstrument voor precies dat soort zaken.” Maar intussen herkennen ook andere scholen dit probleem. Huiberts: “Als leerlingen gezamenlijk een excursie hebben georganiseerd, zijn dan de competenties overleggen en samenwerken afgehandeld? Op wat voor criteria beoordeel je dat?” □